

L'ocàs de

“U na de les missions que em vaig proposar quan vaig ser nomenat ministre de Defensa va ser –i en això hi col·laborà plenament el general Manglano– transformar el CESID en un servei d'intel·ligència propi d'un estat democràtic. Per això vam eliminar la possibilitat d'activitats del CESID relacionades amb el seguiment de polítics i de càrrecs públics. Aquells que creuen que el Centre d'Investigació per a la Defensa hi és per espionar altres serveis espanyols o càrrecs públics, tenen reminiscències del KGB. Mai sota el meu comandament hauria acceptat que el CESID fos un mecanisme d'espionatge o de control de partits o de personalitats polítiques o d'altres serveis sempre que no fos en una causa de lluita contra el narcotràfic o contra el terrorisme.” (Narcís Serra, 23 de maig de 1994)

Les hemeroteques són cruels, especialment per als polítics. I en aquest cas no ha calgut anar massa enrere en el temps. Era la primavera de l'any passat. Luis Roldán encara era un fugitiu de la justícia, i sobre Narcís Serra ja planava l'acusació d'haver encarregat un informe a una agència de detectius sobre Mario Conde. José Maria Aznar demanava la seva dimissió. Atacat per diversos flancs, però encara segur d'ell mateix, el vice-president del Govern estatal declarava al setmanari *Tiempo* les manifestacions transcrits adés. Unes paraules que, llegides només un any després, provoquen un somriure.

A hores d'ara hi ha proves empíriques que demostren que el que va dir Narcís Serra és fals. Si més no, en la seva part fonamental: mentre Serra va ser ministre de Defensa, el CESID ha espiaat durant anys i sistemàticament personalitats polítiques i càrrecs públics, inclòs el rei, sense que hi hagués cap causa relacionada amb el terrorisme o el narcotràfic. Vist això, al número dos del Govern espanyol, només li queda intentar demostrar al Congrés i a l'opinió pública que tot això es va fer sense el seu coneixement. Una tasca molt difícil.

El fet és que el clima de crisi política permanent que convulsa l'estat espanyol des de fa dos anys ha arribat al seu punt culminant. La tensió acumulada al llarg d'aquests mesos de calvari interminable per al Govern de Madrid sembla haver concentrat totes les seves forces sobre la persona de Narcís Serra abans de fer l'explosió definitiva. En el moment de tancar aquesta edició, divendres al vespre, el vice-president del Govern continuava en el seu càrrec. L'anunci que seria ell, i no Felipe González, l'encarregat

home que no volia soroll

d'explicar davant del ple del Congrés les activitats irregulars del CESID feia suposar que qualsevol decisió sobre el seu futur —dimissió o continuïtat— no seria anunciada fins després de la compareixença. La sensació de provisionalitat política del moment, però, no permetia descartar una precipitació dels esdeveniments durant el cap de setmana.

L'home de tots els fils. En tot cas, l'afer de les escoltes il·legals del CESID és molt més que un entrebanc per Narcís Serra, possiblement un cop de gràcia per a la seva carrera política. Al vice-president del Govern li serà molt difícil lluitar contra la imatge de la seva persona que durant els últims mesos, i especialment els últims dies, s'ha projectat sobre l'opinió pública. La imatge d'un polític sense escrúpols disposat a utilitzar els serveis secrets de l'estat per a, passant per sobre de tots els principis de l'estat de dret, aconseguir informació confidencial amb finalitats obscures sobre companys de partit i de govern, rivals polítics, empresaris i altres personalitats.

Per a l'ex-alcalde de Barcelona i ex-ministre de Defensa queden molt lluny els dies de glòria i reconeixement unànime. I és que Narcís Serra havia estat protagonista, fins fa molt poc, d'una trajectòria política brillant: ha estat lloat repetidament com l'home que va tenir la inspiració de reclamar uns Jocs Olímpics per a Barcelona, encara que després fos Pasqual Maragall qui es va endur tot el protagonisme; tots els sectors polítics li han reconegut el gran mèrit de posar fi, des del ministeri de Defensa, a les vel·leitats colpistes d'una part de l'exèrcit espanyol; dins de l'executiu espanyol, i des de la seva entrada l'any 1982, ha anat acumulant progressivament parcel·les de poder fins a configurar-se com l'indiscutible número dos del Govern. Serra també ha passat moments òptims dins del Partit Socialista. Avui és un home contestat i detestat pel sector guerrista, però no sempre ha estat així: per la primavera de l'any 88, en plena crisi de relacions entre el PSOE i la UGT, Serra va pronunciar un discurs a favor del diàleg entre partit i sindicat que va fer que des de diferents tribunes el qualificaren de bon substitut de Felipe González en el futur. I de fet, després de la vaga general del 14 de desembre del mateix any van circular insistentment els rumors que Felipe González pensava dimidir i oferir la presidència al llavors ministre de Defensa. Va ser el mateix Serra qui va muntar un aparell dissuasiu, dins del partit i a través dels mitjans de comunicació, per tal de

L'afer de les escoltes il·legals del CESID és molt més que un entrebanc en la carrera política de Narcís Serra. La llegenda de l'home discret se n'ha anat en orris.

Emilio Alonso Manglano. Cap del CESID i home de confiança de Narcís Serra.

convèncer González de continuar en el càrrec. El seu accés a la vice-presidència, l'any 91, va disparar de nou els comentaris sobre el seu futur com a líder absolut del socialisme espanyol. L'any 92 apareixia publicat el llibre *El valido*, del periodista Graciano Palomo, amb un subtítol ben explícit: *Operación Sibila: la ascensión de Narcís Serra a la Moncloa*. Arran de la publicació del llibre, la periodista Pilar Urbano resumia en un article titulat "Gobernados por Narcís Serra" una convicció creixent en cercles político-mediàtics de Madrid: l'autèntic president d'Espanya, l'home que mou tots els fils, és Narcís Serra. En aquest escrit, la periodista explicava, amb un sentit remarcable de l'anticipació històrica, la base sobre la qual s'afermava el poder del vice-president: la utilització de la informació. I els servidors d'informació de Serra eren bàsicament dos: Joaquín Arango, que des del Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS) li feia saber dia a dia el que pensaven els espanyols de les més diverses qüestions; i Emilio Alonso Manglano, cap del CESID i veritable home de confiança del vice-president, al servei personal del qual ha estat permanentment, segons s'ha pogut comprovar amb el temps.

Els bons moments, però, estan ara a anys llum. La present legislatura ha estat un autèntic malson per a Narcís Serra, que ha vist com les seves activitats, que per naturalesa no volien soroll, han estat exposades impudicament a l'opinió pública. Des de la intervenció de Banesto, al cas Roldán, passant pels fons reservats, el GAL i l'informe Crillon, els escàndols del Govern socialista l'han anat esquitxant progressivament fins que les escoltes del CESID l'han acabat de cobrir de fang. Ara, Narcís Serra afronta la seva hora més amarga.

Eduard Voltas